

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

*Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools",
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union*

Rokasgrāmatas 3. nodaļa

“Kvalitatīva izglītības procesa modelis”

Projekts "Blended teaching and learning in VET schools"

Nr. 2020-1-LV01-KA226-VET-094501

Rokasgrāmatas trešā daļa neatspoguļo Eiropas Savienības oficiālo viedokli. Par Rokasgrāmatas trešajā daļā pausto informāciju un viedokļiem ir pilnībā atbildīgi autori

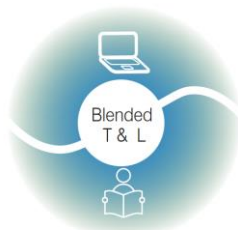


Blended teaching and learning in VET schools
No.2020-1-LV01-KA226-VET-094501



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

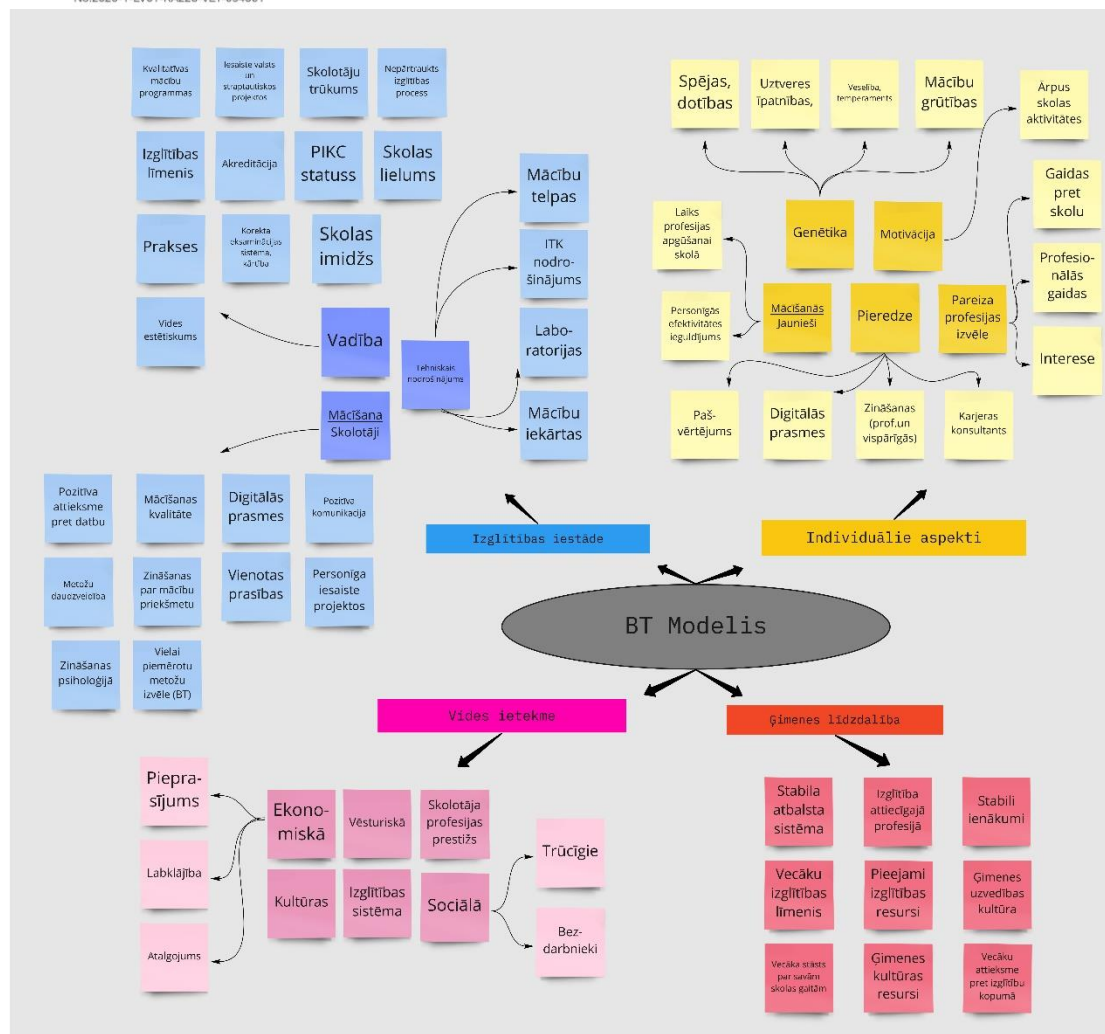
*Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project “Blended teaching and learning in VET schools”,
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union*

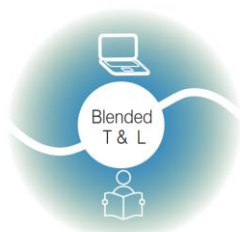


Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project “Blended teaching and learning in VET schools”,
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union

Blended teaching and learning in VET schools
No.2020-1-LV01-KA226-VET-094501

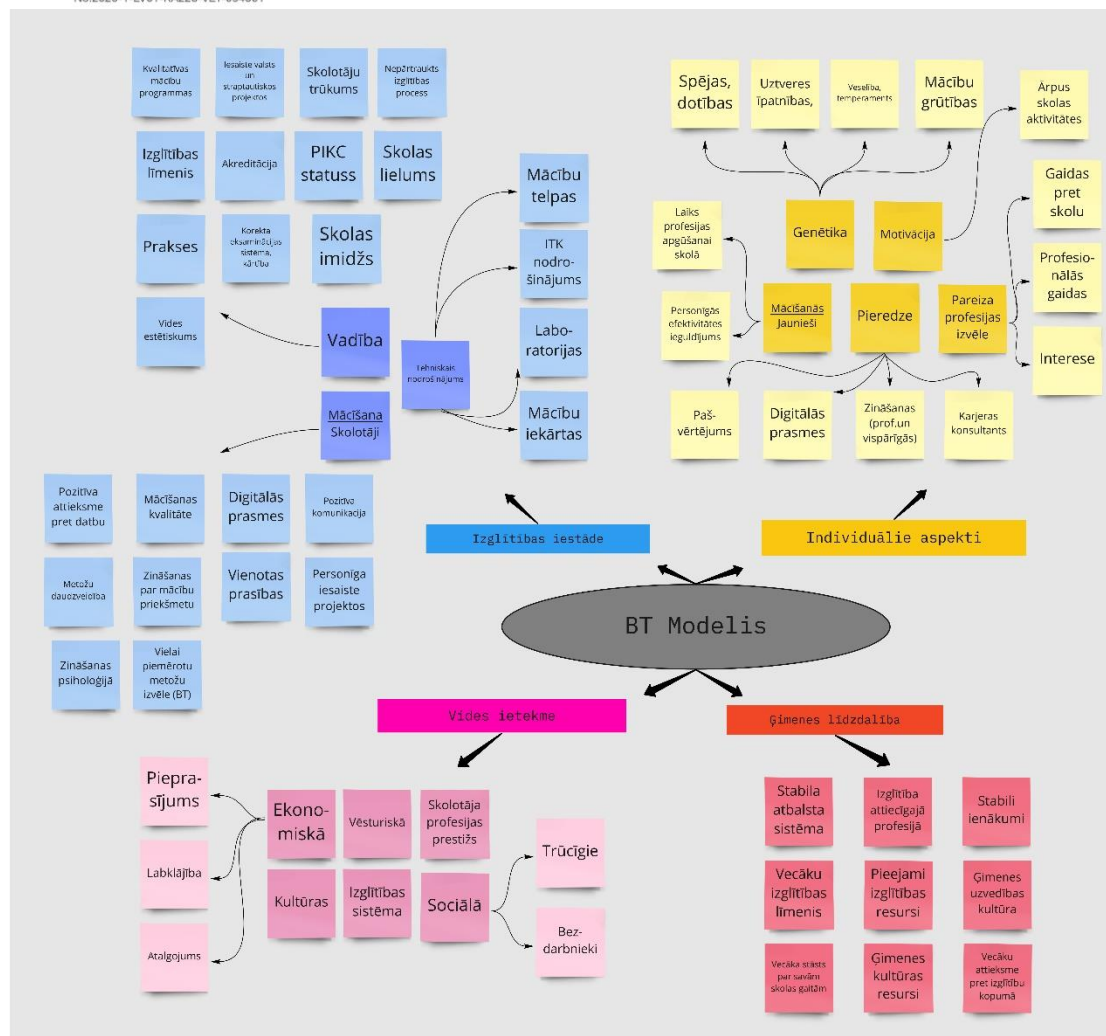


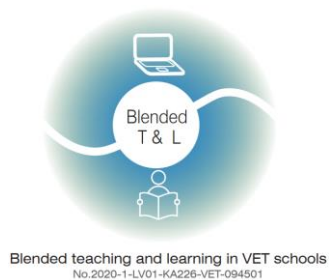


Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project “Blended teaching and learning in VET schools”,
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union

Blended teaching and learning in VET schools
No.2020-1-LV01-KA226-VET-094501





Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

*Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project “Blended teaching and learning in VET schools”,
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union*

Kvalitatīvu izglītības procesu ietekmē šādas galvenās faktoru grupas: individuālie aspekti, ģimenes līdzdalība, izglītības iestāde un vide.

Individuālie aspekti

Individuālie aspekti determinē personības izaugsmi.

Ģenētika. Cilvēks piedzimst ar noteiktu ģenētisko kodu, kurš ietver sevī gan temperamentu, veselību, gan dotības, spējas un uztveres īpatnības, kuras savukārt nosaka topošās personības spēju apgūt teorētiskās un praktiskās zināšanas.

Pieredze. Bērns aug un attīstās, šajā procesā cilvēks veido priekšstatu par sevi, pakāpeniski veidojas pašvērtējuma galvenās pazīmes (augsts, zems vai adekvāts). Digitālās prasmes stiprina jaunā cilvēka pieredzi, pārliecību par sevi un parāda turpmākās profesionālās intereses, izaugsmes virzienu. Sadarbībā ar karjeras speciālistu, balstoties uz pusaudža zināšanu bāzes veiksmīgi tiek meklēta piemērota personības profesionālā attīstība.

Motivācija ir viens no galvenajiem personības izaugsmes un attīstību veicinošajiem faktoriem, kurš atver izglītības durvis, tieši ārpusskolas aktivitātes ir viens no rādītājiem, kuru ir iespējams empīriski izmērīt un analizēt, lai spriestu par jaunā cilvēka iekšējo motivāciju.

Pareiza profesijas izvēle. Sadarbojoties ar dažādiem speciālistiem jaunais cilvēks ir izvēlējis profesiju, izglītības iestādi, tātad ir bijusi patiesa interese, kas ir nākošais solis, lai izaugsmes process turpinātos veiksmīgi. Šajā procesā ir jāreķinās, ka pastāv cilvēcīgas gaidas gan pret profesiju, gan pret izglītības iestādi. Šajā brīdī ir svarīgi



Blended teaching and learning in VET schools
No.2020-1-LV01-KA226-VET-094501



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Rīga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools",
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union

jaunam cilvēkam sniegt atbalstu, lai vilšanās gadījumā nenotiktu priekšlaicīga mācību procesa pārtraukšana.

Mācīšanās. Patiess mācīšanās process atklājas tajā brīdī, kad jaunais cilvēks velta papildus laiku, lai padziļināti apgūtu profesiju; piedalās dažāda veida konkursos, semināros un apmeklē profesionālo priekšmetu konsultācijās u.c. Izglītības process iever sevī ne tikai teorētiskas un praktiskas zināšanas, bet arī sociālo prasmju attīstību. Personīgās efektivitātes ieguldījums ir dalība dažādās aktivitātēs; audzēkņu pašpārvalde, sports, mūzika, māksla, jo šajā laikā jaunieši apgūst sociālās un komunikācijas prasmes, līdera dotības, laika plānošanas iemaņas, kā arī oratora dotības.

Ģimenes līdzdalība

Ģimene ir pamats personības turpmākajai izaugsmei.

Stabila atbalsta sistēma. Izglītības procesā jaunais cilvēks saskaras ar dažādām grūtībām un šķēršļiem. Būtiski, ka tajā brīdī ir iespējams saņemt ģimenes atbalstu: mierinājumu, labu vārdu, padomu, stiprinājumu. Būtiski, lai ģimenē būtu vismaz viens cilvēks, kurš ir pieejams. Viedoklis, ka jaunieši šajā laikā ir lieli, pieauguši ir maldīgs.

Ģimenes uzvedības kultūra. Katrai ģimenei ir savas īpatnības, kuras var ietekmēt personības attīstību veismīgi, bet var šo attīstību arī bremsēt. Minēsim dažas uzvedības kultūras negatīvos piemērus: problēmu ignorēšana, nonivelēšana, nekorekta, aizvainojoša jokošana, atbalsta liegšana kā sods par kļūdainu rīcību, dienas naudas samazināšana, tās liegšana, kaitīgi ieradumi u.c.

Vecāku izglītības līmenis. Jaunieši mācās nevis no vārdiem, bet gan no darbiem, viņiem ir svarīgs paraugs; vecāki, brāļi, māsas, radi. Tieši šie cilvēki var stiprināt pārliecību, ka izglītība ir vērtība.

Izglītība attiecīgajā profesijā. Empīriskie dati liecina, ja jaunieši apgūst tādu pašu profesiju kā viņa vecāki, radi vai draugi, tas palīdz samazināt priekšlaicīgu mācību procesa pārtraukšanu. Profesija vieno cilvēkus, palīdz pārvarēt grūtības un stiprina sajūtu- *ja citi tiek galā ar grūtībām, tad es arī to varēšu.*

Vecāku stāsts par savām skolas gaitām. Liekas, ka tam nav nozīmes, jaunieši paši veido savu dzīvi, nākotni, bet zemapziņas līmenī vecāku frāzes, piemēram, *jā, man arī skolā nepadevās matemātika, priekš kā man vajadzīgs sports, man bija slikta pieredze ar sociālo zinību skolotāju* u.c. Psiholoģijā ir termins- identifikācija- tā ir apzināta un neapzināta vēlme līdzināties vecākam, jo viņš ir pirmais nozīmīgais cilvēks.

Vecāku attieksme pret izglītību kopumā. Dažkārt vecāki gan ar savu personīgo pieredzi, piemēru, gan ar attieksmi pauž, ka izglītība nav nozīmīga. Mūsdienās ir iespējams dzīvot un strādāt jebkurā pasaules vietā, kad izglītību iegūt ir dārgi, jaunieši apsver iespējas pārtraukt izglītību. Turīgā valstī vienkārša strādnieka alga iespējams ir lielāka nekā skolotāja viņa dzimtenē.

Stabili ienākumi. Vecāku attieksme pret izglītību kopumā ir cieši saistīta ar ģimenes ienākumiem kopumā. Situācijā kad ģimenē ir grūti materiālie apstākļi, jaunais cilvēks ir spiests vienlaicīgi mācīties un strādāt, kā rezultātā pieredzes trūkuma dēļ bieži vien virsroku ņem darbs.

Pieejami izglītības resursi. Lai veiksmīgi mācītos ir nepieciešami izglītības resursi; profesionālā priekšmeta literatūra, dators un tā aprīkojums, telefons, interneta



Blended teaching and learning in VET schools
No.2020-1-LV01-KA226-VET-094501



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

*Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools",
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union*

pieejamība u.c. Ja ģimene nespēj šo nodrošināt, tad nav iespējams pilnvērtīgi apgūt mācību vielu un jaunieši jūtas kā izstumtais, kurš vienmēr iekavē darbu nodošanas termiņus, nespēj kvalitatīvi pieslēgties attālinātajām stundām.

Ģimenes kultūras resursi. Personības attīstība ir cieši saistīta ar ģimenes spēju garīgi bagātināt savu bērnu, piedāvājot dažādus kultūras un izklaides pasākumus. Tādā veidā jaunajam cilvēkam paveras iespēja daudzpusīgi pilnveidoties. Ir maldīgs priekšstats, ka jaunieši šajā vecumā ir neatkarīgi un vēlas pavadīt brīvo laiku kopā tikai ar draugiem. Ģimenes pasākumi sniedz viņam piederības, pieņemšanas un mīlestības sajūtu.

Izglītības iestāde

Vadība. Izglītības iestādes pārvaldības kvalitāte būtiski ietekmē mācību procesa kvalitāti. Izglītības iestādes darbības plānošana un īstenošana atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un stratēģijai, profesionāls dialogs ar pedagogiem un pārējiem darbiniekiem, uz sadarbību vērstas profesionālas attiecības, profesionālās pilnveides iespēju nodrošināšana, laba komunikācija un atbalsta pasākumu nodrošināšana audzēkņiem, viņu vecākiem, kā arī labu partnerattiecību veidošana un uzturēšana ar citām izglītības iestādēm, uzņēmējiem un citiem sadarbības partneriem būtiski ietekmē izglītības iestādes darbības efektivitāti un mācību procesa kvalitāti kopumā.

Pedagogi un mācīšanas kvalitāte. Mācību procesa kvalitāti ietekmē pedagogu spēja kvalitatīvi plānot mācību saturu mācību priekšmetu un moduļu ietvaros, kā arī pedagogu zināšanas un vēlme izmantot daudzveidīgas mācību metodes, pieejas, digitālos rīkus, izmantot uzskates līdzekļus, izmantot jauktās mācīšanās (blended teaching) modeļus, organizējot mācības gan izglītības iestādē, gan ārpus tās, lai nodrošinātu labākas mācīšanās iespējas audzēkņiem un uzlabotu viņu sniegumu. Svarīga ir arī pedagogu individuālā pieeja, ņemot vērā audzēkņu mācīšanās vajadzības un pedagogu iniciatīva virzīt katru audzēkni uz izaugsmi. Būtiska ir arī savstarpējo cieņpilnu attiecību veidošana un audzēkņu motivēšana mācīties, uzturot pozitīvu mācīšanās kultūru.

Tehniskais nodrošinājums. Tehniskais un programmnodrošinājums, kā arī visu iesaistīto pušu digitālā prasme, mūsdienīgas mācību iekārtas, simulatori, labi nokomplektētas laboratorijas atbilstoši katram mācību priekšmetam vai modulim ir svarīgi priekšnosacījumi, lai nodrošinātu kvalitatīvu mācību procesu.

Vide

Pedagogu profesijas prestižs. Zems pedagogu profesijas prestižs var radīt pedagogu trūkumu un var negatīvi ietekmēt mācību procesa kvalitāti.

Sociālā vide veido audzēkņu psiholoģiskās īpašības un ietekmē arī audzēkņu attīstību. Tāpēc ir svarīgi nodrošināt vienlīdzīgus apstākļus visiem audzēkņiem neatkarīgi no viņu piederības kādai no sociālajām grupām.

Kultūras vide. Būtiska loma ir kultūras atšķirībām, kuras veicina sociālu prasmju attīstību - cieņpilnu komunikāciju un sadarbību, pilsonisko līdzdalību, konfliktu risināšanu, spēju mainīties un pielāgoties, kā arī atvērtību pret dažādiem viedokļiem un kultūras atšķirībām.

Ekonomiskā vide. Ekonomiskā situācija valstī būtiski ietekmē izglītību. Ekonomiskās izaugsmes laikā ir augsts kopējais pieprasījums pēc precēm un pakalpojumiem, kā arī



Blended teaching and learning in VET schools
No.2020-1-LV01-KA226-VET-094501



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

*Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools",
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union*

palielinās pieprasījums pēc darbiniekiem. Rezultātā nodarbinātie saņem darba algas u.c. papildus labumus, ienākumus. Šiem nodarbinātajiem ir finanšu resursi, lai nodrošinātu savu bērnu mācīšanos. Ekonomiskās izaugsmes laikā arī uzņēmumiem ir finansējums, ko novirzīt savu darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai vai jaunas kvalifikācijas iegūšanai.

Izglītības sistēma. Mācību procesus izglītības iestādēs ietekmē valsts izglītības politika un izglītības programmu piedāvājuma atbilstība darba tirgus tendencēm.

Izglītības iestādes vēsture un tradīcijas. Liela vērtība ir izglītības iestādes vēsturei un tradīcijām, jo vēsturiskajos materiālos ir izcelti iepriekšējo gadu spilgtākie notikumi, pedagogu un audzēkņu sasniegumi un mantotās tradīcijas.